

محمد رضا عارف، محمود صادقی و مجتبی صدیقی در گفت‌وگو با فرهیختگان:

پاسخ مبهم به طرح جایگزین کنکور

مینی‌بر اینکه هیچ عقل سلیمی انتزاع آموزش پزشکی را نمی‌پذیرد، گمان می‌شد بحثی تمام شده باشد اما بحث‌های اعضای کمیسیون آموزش نشان می‌دهد کماکان این موضوع نیز مطرح است. با این حال اواخر هفته گذشته کنگره سراسری انجمن مدرسین دانشگاه‌ها برگزار شد؛ همایشی که هرچند مدعوبین دانشگاهی آن بیشتر پیرامون مباحث سیاسی خاص سخن گفتند اما هنگامی که بنا به وجهه آکادمیک و مسئولیت‌های فعلی‌شان در حوزه آموزش عالی پرسیدیم، معلوم شد آنها نیز تنها در حذف کنکور مانده‌اند و سخن ایجابی رو به جلو ندارند! محمدرضا عارف که به نظر می‌رسید بنا به اعتبار دانشگاهی خود ایده‌ای رو به جلو داشته باشد، گفت که باید سنجش از پذیرش جدا شود. محمود صادقی، دیگر عضو کمیسیون آموزش نیز هرچند بر حذف کنکور تأکید کرد اما گفت که باید این موضوع در کمیسیون بحث کارشناسی شود. حالا باید دید در موضوعی که همه بر حذف آن اشتراک نظر دارند، چه‌راه‌های جایگزین دیگری پیشنهاد می‌شود؟

متن گفت‌وگوی «فرهیختگان» با تنی چند از مسئولان آموزش عالی را در زیر می‌خوانید:

«کنکور؛ بودن یا نبودن؛ مساله این است» هرچند گزاره‌ای کلیشه‌ای است اما همچنان یک موضوع پربحث و جدی در محافل آموزش عالی است و سالیان سال است که درباره آن حرف و سخن رانده می‌شود. یک موضوع مهم که همه و همه بر مهم بودن آن اشتراک‌نظر داشته‌اند و حالا متفق‌القول می‌گویند سیستم فعلی مریض است و باید حذف شود اما وقتی می‌پرسی جایگزین آن، چه باشد از لزوم بحث‌های کارشناسی در آینده می‌گویند. چندی پیش علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی از حذف کنکور سخن گفت و به شوخی انحلال سازمان سنجش را نیز مطرح کرد. تاکنون راه‌های مختلفی هم برای جایگزین کنکور پیشنهاد شده است اما هر کدام نتوانسته آن‌طور که باید دربرابر آنچه به‌عنوان مافیای کنکور مطرح می‌شود، مقاومت کند. هزینه‌های میلیاردری که در پروژه کنکور جابه‌جایی شوند، ظاهراً هرگونه راهی را برای کاهش استرس کنکور بسته‌اند. از طرفی ادغام آموزش پزشکی در کنار حذف کنکور، اخیراً محل بحث شده است؛ چیزی که با اظهارنظر تند وزیر بهداشت

یزدان محمدی
روزنامه‌نگار

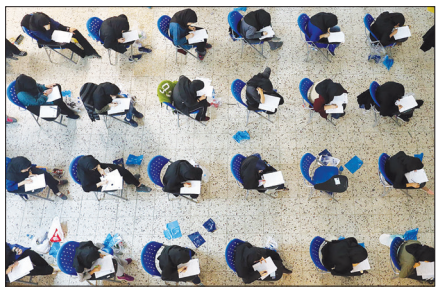

باید برای شناخت دانشجویان برتر سازوکار جدیدی انتخاب کنیم

می‌تواند کنکور باشد، سوابق تحصیلی باشد. «او خاطرنشان کرد: «کنکور تنها کارش مشخص کردن چند ده ظرفیت اصلی است چون بقیه ظرفیت‌ها به‌گونه‌ای است که هر داوطلبی که بخواهد می‌تواند دانشجوی آن شود؛ خوشبختانه توسعه آموزش عالی در حوزه دولتی و غیردولتی بسیار افزایش داشته است.

ما الان دغدغه جدی در حوزه ظرفیت نداریم، بنابراین کنکور به شکل قدیمی‌اش که دغدغه‌ای اصلی برای خانواده‌ها بود خیلی کمتر شده است و ما برای شناخت دانشجویانی که توانایی حضور در ظرفیت‌های اصلی دانشگاهی برتر را داریم باید یک سازوکاری فراهم آوریم تا بتوان آنها را جدا کرد.» صدیقی با گریزی به موضوع استقلال دانشگاه‌ها گفت: «بحث استقلال دانشگاه‌ها باید هیات‌امانی باشد و اعضا باشند که در همه سیاستگذاری‌های دانشگاه ورود کنند و قدرت تصمیم‌گیری داشته باشند و بحث انتخاب رئیس دانشگاه که قانونی حق وزیر است باید با مشورت هیات‌امنا و اساتید دانشگاه صورت گیرد و عمده وظیفه هیات‌امنا مشارکت در سیاستگذاری‌ها و تصمیمات اصلی دانشگاه است که شورای عالی انقلاب فرهنگی در تایید نهایی صلاحیت روسای دانشگاه‌ها مشارکت دارد و همکاری می‌کند و آنچه مهم است اینکه سیاستگذاری‌های کلان را شورای انقلاب فرهنگی دنبال کند و آنچه دانشگاه در چارچوب توانایی‌ها و ماموریت‌شان است را باید به هیات‌امنا واگذار کنیم.»

حوزه پژوهشی وزارت علوم و هم وظیفه معاونت علمی فناوری ریاست‌جمهوری است که در درجه اول و هم عرصه‌های تحقیق و توسعه دستگاه‌های اجرایی باید بیایند و بر این مساله متمرکز شوند.»

باید داوطلب برتر برای دانشگاه برتر به گونه‌ای انتخاب شود

معاون دانشجویی وزیرعلوم با اشاره به بحث حذف کنکور که دوباره توسط رئیس مجلس و مدیران دیگر مطرح شده است، عنوان کرد: «بحث کنکور در حقیقت ضرورتی است که در اصل کلی یعنی ظرفیت‌های دانشگاهی چه در حوزه دولتی چه در حوزه غیردولتی خوشبختانه انقدر زیاد شده است تا ما بتوانیم همه تقاضاهای آموزش عالی را جواب بدهیم، آنچه مهم است یک آزمون است که مشخص کند کدام داوطلب برتر است و می‌تواند در کدام دانشگاه برتر قبول شود.

نفس این آزمون یک رقابتی ایجاد می‌کند که هنوز این نوع نگاه وجود دارد. بچه‌هایی که می‌خواهند به دانشگاه‌های اصلی‌تر و برتر بروند باید در جایی رقابت کنند که این

حال ارتقای سطح اساتید دانشگاه نیز از دیگر اهداف دانشگاه برای جذب دانشجوی دکتری است اما آنچه در این میان مغفول واقع شده است و باید حل بشود، بحث تقاضای بیرون دانشگاهی است یعنی ارتباط بیشتر پروژه‌های دکتری با نیازهای جامعه، به این معنا که ما دانشجوی دکتری را براساس نیازهای جدی و تخصصی سطح جامعه بپذیریم.»

معاون وزیر علوم در ادامه یادآور شد: «ما باید در این حوزه بیشتر تلاش کنیم و تمام توان را باید در این کار متمرکز کنیم، من خیلی روی نحوه پذیرش، اینکه به چه صورتی مصاحبه، آزمون باشد بحث ندارم؛ حرف من به شکل کلی بحث جدی ارتباط بیشتر پذیرش دانشجویی دکتری با تقاضاهای موجود در سطح جامعه است که اگر این باشد طبیعتاً حمایت مالی و امکاناتی از دانشجویان دکتری نیز بیشتر خواهد شد چون وقتی صنعت، خدمات و کشاورزی نیاز داشته باشند مجبورند برای دانشجویی که نیازهای آنان را مرتفع می‌کنند هزینه کنند.»

صدیقی افزود: «دانشجو وقتی فقط دغدغه حل آن معضلی که به او سپرده می‌شود را داشته باشد باید نیازهای مالی و رفاهی آن تأمین شود که راحت به تحقیق بپردازد چون دانشجو تمام وقتش را در اختیار حل مشکل می‌گذارد و عملاً نمی‌تواند درآمدزایی کند.»

او در پاسخ به اینکه آیا سازوکاری وجود دارد که بتوان اینگونه در دوره دکتری پذیرش کرد، گفت: «در حال حاضر ما به صورت پراکنده این موضوع را داریم ولی متأسفانه به صورت همه‌گیر نیست یعنی دستگاه‌های خاصی این ارتباط را با دانشگاه دارند ولی منسجم و حمایت شده که همه نیازها جمع بشود و به دانشگاه ارائه شود وجود ندارد، ما فکر می‌کنیم هم وظیفه

مجتبی صدیقی، معاون وزیر علوم و رئیس سازمان امور دانشجویان در گفت‌وگو با «فرهیختگان» درخصوص بحث پذیرش دکتری بدون توجه به نیازهای جامعه که درحال انجام است به «فرهیختگان» گفت: «در بحث دکتری، نحوه آزمون، پذیرش و جذب داوطلبان باید بررسی شود و حداقل از دو دیدگاه می‌توان این موضوع را بررسی کرد؛ اول اینکه دانشجویان کارشناسی ارشد علاقه دارند که پس از فارغ‌التحصیل شدن از آن مقطع دوباره ادامه بدهند و رشته تخصصی خود را تا پایان ادامه دهند، دیدگاه دوم هم به بحث امید بهتر و بیشتر برای اشتغال مربوط است چون دانشجو تصور می‌کند که اگر دکتری داشته باشد بهتر می‌تواند شغل پیدا کند و انگیزه‌اش برای ادامه تحصیل بیشتر می‌شود.»

ارتباط بیشتر پروژه‌های دکتری با نیازهای جامعه باید به جای پذیرش دکتری قرار گیرد

او ادامه داد: «این نکته نیز باید در نظر گرفته شود که دانشگاه‌های ما تولید علمی را دارند که با حضور دانشجوی دکتری این امکان فراهم می‌شود، در این

براساس نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی سنجش باید از پذیرش جدا شود

محمدرضا عارف، عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی به «فرهیختگان» می‌گوید: «حذف کنکور بحث جدی است که سنجش را باید از پذیرش جدا کنیم.» او گفته که تقریباً همه بر سر موضوع حذف کنکور، به اجماع رسیده‌اند. عارف درباره راه‌های جایگزین کنکور گفت: «سنجش باید براساس شاخص‌های علمی توسط یک نهاد ملی انجام و پذیرش براساس ضوابط، توسط دانشگاه‌ها صورت بگیرد.»

عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی درباره بحث استقلال دانشگاه‌ها نیز گفت: «این یک بحث جدی است که باید دانشگاه‌ها در چارچوب برنامه‌ها و سیاست‌ها توسط هیات‌امنا اداره بشود.» عارف با تأکید به اینکه در موضوع استقلال دانشگاه‌ها، شورای عالی انقلاب فرهنگی همان جایگاه سیاستگذاری خودش را دارد، ادامه داد: «باید فقط امور اجرایی دانشگاه برعهده هیات‌امنا قرار گیرد.»

برخی از استرس کنکور کاسبی می‌کنند

صادقی با مثبت ارزیابی کردن تعدد تنوع در مراکز آموزش عالی گفت: «این موضوع باعث شده همه فرصت حضور در مراکز آموزش عالی داشته باشند ولی این موضوع به‌شدت کیفیت را پایین آورده است و با خیل بیکاران مواجه شده‌ایم.» صادقی با بیان اینکه برخی می‌گویند این یک هدف است که در کشور فلان تعداد فارغ‌التحصیل دانشگاه داشته باشیم، ادامه داد: «تعداد دانشگاه نمی‌تواند سطح فرهنگی و علمی را افزایش دهد و این دانشگاه متولی اشتغالزایی نیست.» او گفت: «دانشجویی که مدرک دارد طبیعتاً تن به همکاری نمی‌دهد و این طبق فرهنگ ماست و عموماً به سطح مدیریتی توجه می‌کنند و این بحث کارشناسی می‌خواهد و من نمی‌توانم نظر شخصی بدهم.»

صادقی در پاسخ به مساله جداسازی دانشگاه‌های وزارت علوم گفت: «در حال بحث بر سر این موضوع هستیم و باید متولیان وزارت علوم و بهداشت در یک هم‌اندیشی به نتیجه مطلوب برسند که آیا ضرورت‌هایی که در دهه ۶۰ برای جداسازی اینها از هم بود همچنان باقی است یا نه؟ لذا ما در کمیسیون باید کارشناسی کنیم و بنده نمی‌توانم نظر شخصی‌ام را بدهم.»

این رتبه‌ها، افراد را می‌پذیرم و این لازم‌ه‌اش این است که دانشگاه‌ها فعال‌تر بشوند و گونه‌ای از استقلال را داشته باشند و عاملیت پیدا کنند.» صادقی با بیان اینکه درحال حاضر این نوع پذیرش متمرکز است و دانشگاه عملاً نقشی ندارد، گفت: «تحول مدنظر، خیلی بزرگ و اساسی است و باید ابعاد مختلفش سنجیده شود و در مجموع ابعاد مختلفش بررسی و کارشناسی شود.» او با اشاره به اینکه اگر حذف کنکور کارشناسی خوب و طراحی نشود بعداً همین موضوع دوباره معضل جدی‌تری خواهد بود، ادامه داد: «اگر در آموزش عالی کشور، تمرکز را روی آزمون‌های نهایی قرار بدهیم، دوباره همان آزمون، جای کنکور را می‌گیرد.»

صادقی در ادامه گفت‌وگو با «فرهیختگان» به استقلال دانشگاه‌ها پرداخت و گفت: «هیات‌امناها باید مطابق قانون، در همه امور دانشگاه نقش داشته باشند و حضورشان جدی باشد و همه‌کاره دانشگاه بشوند.» او گفت: «در تحصیلات تکمیلی به سمت متمرکز شدن می‌رویم که اصلاً خوب نیست. گزینش استاد و سرفصل‌های درسی و همه موارد دانشگاه باید استقلال پیدا کند.» صادقی گفت: «برنامه‌آمایش آموزش عالی را شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب کرده است ولی باید مقداری از این حالت کمیت‌گرایی خارج شویم و بیشتر به کیفیت توجه کنیم و به بحث ارتباط با صنعت پیش برویم.»

محمود صادقی، عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی درباره تصمیم‌گیری درخصوص حذف کنکور به «فرهیختگان» گفت: «هنوز کمیسیون آموزش عالی وارد این بحث نشده است و اگر بخواهد در مجلس بحثی بر سر این موضوع مطرح شود و تخصصی باشد، ابتدا باید این موضوع وارد کمیسیون آموزش تحقیقات و در اینجا شروع شود.» صادقی با بیان اینکه بنده به‌طور کلی موافق این هستم که کنکور حذف شود، گفت: «این روش قدیمی جذب دانشجو، سدی برای دانش آموز شده که برای آنها استرسی ایجاد می‌کند.»

عضو کمیسیون آموزش مجلس با اشاره به کاسبی برخی از استرس کنکور افزود: «بالطبع مشکلات کنکور، کلاس‌هایی کنکوری و آزمونی ایجاد شده است که اینها صرفاً محل کاسبی عده‌ای است.» صادقی با انتقاد از اینکه ارزیابی کنونی براساس محفوظاتی است، گفت: «این موضوع تبعاتی دارد که به جای اینکه داوطلب و دانش‌آموز به داشته‌ها و دانشش تکیه کند آزمون تست‌زنی یاد می‌گیرد.» او سیستم مطلوب را این‌گونه دانست که دانش‌آموز در دوره متوسطه از مرحله عبور کند و یک کارنامه‌ای داشته باشد که بعداً طبق آن، بتوان فرد را ارزیابی کرد. او افزود: «البته باید کارنامه مورد اعتماد باشد و براساس زنگی که دارند پذیرفته شوند. در حال حاضر در دنیا هم همین‌طور است به‌طور مثال دانشگاه اعلام می‌کند از بین

